

Briselē, 2025. gada 28. novembrī
(OR. en)

15896/25

ENER 622

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Eiropas elektrotīklu pakete – politikas debates

Gatavojoties Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomes sanāksmei 2025. gada 15. decembrī, pielikumā pievienota prezidentvalsts sagatavota informatīva piezīme par Eiropas elektrotīklu paketi ¹.

¹ Ar šo saprot gaidāmo Eiropas elektrotīklu paketi, ko Eiropas Komisija plāno publicēt 2025. gada 10. decembrī.

Eiropas elektrotīklu pakete

Turpmākie soļi ceļā uz arvien ciešāku enerģētikas savienību

Ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko nenoteiktību, globālās konkurences pastiprināšanos un strauji mainīgo enerģētikas vidi, Eiropas energotīkli saskaras ar pieaugošu spiedienu kļūt koordinētākiem, labāk integrētiem un efektīvāk attīstītiem. Noturīgs un savstarpēji savienots tīkls ir būtisks, lai samazinātu neaizsargātību pret ārējiem satricinājumiem, nodrošinot daudzveidīgas energoresursu struktūras plūsmu visā Savienībā, veicinot jaunas tīras enerģijas jaudas ātru izvēršanu un integrāciju un atbalstot pieejamākas enerģijas cenas.

Kā uzsvērts Dragi ziņojumā, investīcijām tīklā ir būtiska nozīme Eiropas konkurētspējas aizsardzībā. Tiek lēsts, ka Eiropas tīklā līdz 2040. gadam trūkst investīciju 1,2 triljonu EUR apmērā ². Tiek prognozēts, ka katrs ieguldītais euro radīs divreiz lielākus sistēmas izmaksu ietaupījumus Eiropas patērētājiem, galu galā samazinot izmaksas gan mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem.

Pirmā viedokļu apmaiņa par Eiropas elektrotīklu paketi

Savlaicīgs nākamais solis ceļā uz enerģētikas savienības izveides pabeigšanu būs Komisijas izziņotā Eiropas elektrotīklu pakete, kura gaidāma 2025. gada decembrī un kurā, paredzams, tiks izklāstīti turpmākie pasākumi efektīvas, cenas ziņā pieejamas un noturīgas Eiropas energosistēmas izveidei.

² Eiropas Komisija, 2025: Eiropas energoinfrastruktūras investīciju vajadzības dekarbonizētas ekonomikas nodrošināšanai.

Pamatojoties uz Komisijas iniciatīvu “Energomaģistrāles”, par kuru Komisijas priekšsēdētāja *von der Leyen* paziņoja 2025. gada runā par stāvokli Savienībā, un ņemot vērā galvenās diskusijas par infrastruktūras attīstību, kas notika augsta līmeņa grupās un Enerģētikas savienības darba grupā enerģētikas ministru neformālajā sanāksmē 2025. gadā Kopenhāgenā, paredzams, ka Eiropas elektrotīklu pakete reaģēs uz steidzamo vajadzību pēc spēcīgākas energoinfrastruktūras un novērsīs šķēršļus, kas joprojām kavē Eiropas energoinfrastruktūras un tīras enerģijas iekārtu attīstību. Tajā tiks izmantoti arī prezidentvalsts secinājumi par enerģētikas savienības spēcināšanu, stiprinot enerģētisko drošību, kas pieņemti Polijas prezidentūras laikā, kā arī Padomes secinājumi par ilgtspējīgas elektrotīkla infrastruktūras veicināšanu, kas pieņemti Beļģijas prezidentūras laikā.

Paredzams, ka paketē būs iekļauti gan leģislatīvi, gan neleģislatīvi pasākumi, ar ko pievērsties problemātiskajiem posmiem, piemēram, tīklu atļauju piešķiršanas procedūrai, atjaunīgajiem energoresursiem, uzglabāšanas un uzlādes stacijām, drošības apsvērumiem, pārrobežu infrastruktūrai, plānošanas procesiem un investīciju problēmām. Paredzams, ka tā aptvers arī esošo tīklu pastiprināšanu, jaunu pārrobežu un iekšējo savienojumu attīstību un digitālu un inovatīvu risinājumu veicināšanu, lai optimizētu pašreizējās infrastruktūras izmantošanu un uzlabotu noturību. Šie pasākumi ir būtiski, lai virzītu nepieciešamos lēmumus un investīcijas turpmākajos gados – vai nu atbalstīt Savienības elektrifikācijas centienus, uzlabot novecojošo tīklu efektivitāti, sekmēt finansēšanu, nodrošināt raitas un pārredzamas procedūras sauszemes un atkrastes tīkla izbūvei, vai labāk saskaņot valstu un Eiropas tīkla attīstības plānus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Eiropas Savienības Padomes prezidentvalsts Dānija aicina Enerģētikas padomi, gatavojoties gaidāmajām sarunām, piedalīties pirmajā viedokļu apmaiņā par galvenajām prioritātēm, prioritārajām jomām un stratēģiskajiem mērķiem.

Diskusijas jautājums

- Kādas ir jūsu galvenās prioritātes Eiropas elektrotīklu paketes īstenošanā?